

Norges vassdrags- og energidirektorat
Sendes kun per e-post: nve@nve.no

Brønnøysund, 6. juli 2023

Sak 202224742 - forespørsel om vurdering av fritak fra konsesjonsplikt

1 INNLEDNING

Det vises til Vevelstad kommunes ("**Kommunen**") søknad av 24. april 2023 til NVE med NVEs saksnummer 20224742 ("**Søknaden**"). Kommunen har søkt om konsesjon for uttak/regulering av vann fra Liåvatnet til offentlig vannforsyning og levering av råvann til vårt, Vevelstad Settefisk AS', planlagte settefiskanlegg ("**Settefiskanlegget**").

I etterkant av Søknaden har Vevelstad Settefisk AS v/ Magnus Røkke i e-postkorrespondanse med NVE pekt på at Vevelstad Settefisk AS er avhengig av å få en avklaring av konsesjonsfritak eller tildeling av konsesjon fra NVE før akvakultursøknaden for Settefiskanlegget kan behandles. I denne forbindelse har vi pekt på at vi ønsker å få inn akvakultursøknaden så fort som mulig, og at det er ressurskrevende å ha lange ventetider og stopp i akvakultursøknadsprosessen. På denne bakgrunn har vi allerede bedt NVE vurdere om Settefiskanlegget vil falle inn under vannressursloven § 15.

NVE har i e-post 3. juli 2023 vurdert at smolt ikke faller inn under vannressursloven § 15, og konkludert med at det må søkes om konsesjon "(...) *dersom vannuttaket er til nevneverdig skade eller ulempe etter vrl. § 8.*" Vevelstad Settefisk AS stiller seg spørrende til at det omsøkte tiltaket i Søknaden skal være underlagt konsesjonsplikt, og slik vi forstår NVE vil det ikke kunne ventes tilbakemelding på Søknaden før høsten 2023. Vi antar at en behandling av spørsmålet om konsesjonsfritak derimot vil være vesentlig enklere og raskere å behandle, og at dette kan gjøres uten å forlenge saksbehandlingstiden for Søknaden.

For det tilfelle det omsøkte tiltaket skulle være fritatt for konsesjonsplikt, vil Vevelstad Settefisk AS raskere kunne inngi akvakultursøknaden og komme videre i prosessen med etablering av Settefiskanlegget. Vevelstad Settefisk AS ber derfor, sammen med Kommunen, om at det parallelt med Søknaden foretas en vurdering og avklaring i henhold til vannressursloven § 18 av om det omsøkte tiltaket er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8.

Dersom utfallet av denne vurderingen blir at tiltaket er konsesjonsfritt vil Kommunen vurdere å trekke Søknaden. Dersom NVE derimot finner at det omsøkte tiltaket ikke er unntatt konsesjonsplikt, fastholdes og opprettholdes Søknaden uendret. Kommunen har tilsluttet vår forespørsel om vurdering av konsesjonsfritak i et eget brev:

Vedlegg: Brev fra Vevelstad kommune om tilslutning til forespørsel, 5. juli 2023.

Vi ber vennligst om at denne forespørselen om vurdering av konsesjonsfritak behandles snarest mulig.

2 BEGRUNNELSE FOR KONSESJONSFRITAK

NVE kan treffe en særskilt avgjørelse av om det foreligger konsesjonsplikt i henhold til vannressursloven § 18. Slik vi oppfatter tilbakemeldingen fra NVE i e-posten av 3. juli 2023 er det avgjørende for om et vassdragstiltak krever konsesjon om det aktuelle tiltaket "*kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget*" i henhold til vannressursloven § 8.

Slik vi forstår forarbeidene til denne bestemmelsen i Ot.prp. nr. 39 (1998-1999) s. 327 er konsesjonsplikten knyttet til et virkningskriterium, der avgrensningen av konsesjonsplikten må skje ut fra en samlet vurdering av skadevirkningenes størrelse og sannsynlighet for at de inntreffer. Jo mer hypotetiske og fjerne skadevirkninger det er tale om – desto lettere vil et tiltak falle utenfor konsesjonsplikten. Slik vi forstår uttalelsene på s. 328 gjelder bestemmelsen nye tiltak, men også endringer i eksisterende tiltak og anlegg. På samme side står det at:

"Endringer i igangværende tiltak og bestående anlegg faller inn under § 8 på vanlig måte. Også endringer må vurderes i forhold til virkningskriteriet. Det er ikke nok til å utløse konsesjonsplikt at formålet med et vassdragstiltak blir endret, dersom dette ikke gir seg nevneverdige utslag i virkningene."

Vi viser til Søknaden for beskrivelse av den planlagte aktiviteten. Som det her fremgår, er det tale om å benytte kommunens eksisterende vannforsyningsanlegg, magasindam, inntaksdam og vannledning frem til renseanlegg. Det er altså ikke tale om å gjøre noe endringer i bestående anlegg. Vannuttaket til Settefiskanlegget er tenkt gjennomført ved å koble en stikkledning på eksisterende vannledning.

Det er heller ikke tale om å regulere Liåvatnet utover det Kommunen konsesjonsfritt allerede har anledning til innenfor eksisterende magasin/bestående anlegg for å dekke Kommunens til enhver tid gjeldende behov for drikkevann. Satt på spissen: dersom kommunens drikkevannsbehov hadde økt til et gjennomsnittlig uttak over året på 38 l/sek. på grunn av tilflytning, ville dette klart ikke utløst konsesjonsplikt, slik vi vurderer det.

Det er fremdeles Kommunen som vil ta ut vann fra Kommunen sitt eksisterende anlegg. Det er imidlertid en endring at formålet med Kommunens vannuttak fra eksisterende magasin/anlegg ikke bare lenger vil være vannuttak til drikkevann, men også råvann til Settefiskanlegget via en stikkledning på eksisterende vannledning. Mengden vann som det blir behov for å ut av eksisterende magasin/anlegg vil som en konsekvens av dette (nå) todelte formålet også naturligvis øke, fordi Kommunen per i dag ikke tar ut mer enn 4,7 l/sek. fra magasinet/anlegget til drikkevannsformål. Som nevnt overstiger imidlertid ikke det totale vannuttaket det Kommunen allerede kunne benyttet seg av for drikkevannsformål uten konsesjonsplikt, og det er heller ikke første gang Kommunen bruker eksisterende magasin/anleggskapasitet til å sikre vann for andre formål enn bare drikkevann. Etter det vi forstår, har kommunen også tidligere tatt ut større mengder vann fra det eksisterende Kommunale magasinet/anlegget til drift av et lakseslakteri.

Som det fremgår av Multiconsults rapport av 16. mai 2023 punkt 2.10 er det en ulempe / konsekvens at det vil bli mindre restvannføring nedstrøms inntaket dersom uttaket av vann øker. I kapittel 3 om virkninger for miljø, naturressurser og samfunn konkluderes det imidlertid med at tiltaket vil ha "*Ubetydelig konsekvens*" ref. tabellen i pkt. 3.20. I punkt 3.21 om samlet belastning formuleres dette som at:

"Da det ikke skal gjøres ytterligere terrenginngrep eller anleggsarbeid i forbindelse med et økt vannuttak vurderes den samlede belastningen som ubetydelig konsekvens."

Etter vårt syn er det vanskelig å forene de ovennevnte betraktningene og konklusjonen til Multiconsult med at den planlagte aktiviteten skal sies å kunne være "*vassdragstiltak til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget*" etter vannressursloven § 8. Vi ber derfor NVE om å gjøre en vurdering og treffe vedtak på om det foreligger en konsesjonsplikt eller ikke.

3 AVSLUTNING

Vi understreker at formålet med denne forespørselen er å redusere en potensielt unødvendig lang saksbehandlingstid for Søknaden, og at det av samme grunn er viktig at behandlingen av denne forespørselen skjer parallelt med og ikke går på bekostning av behandlingen av Søknaden.

Ved eventuelle spørsmål eller behov for avklaringer kan undertegnede kontaktes.

Med vennlig hilsen

Vevelstad Settefisk AS

Sten Roald Lorentzen
Daglig leder